

kom, ki so bili že dosedaj pri elementarnih ne-zgodah navadni, davka hoče dati oblika zaka-kona, nikakor pa ne dovoliti izdatnejših olajšav v sedanjem času toliko stiskanim posest-nikom.

Da se visoka vlada iz splošnih in na-čelnih vzrokov upira večjim davčnim olajša-njem, zdi se mi naravno. Po mojih mislih bi se pa morala baš pri zemljiškem davku dovo-ljevati izjema, kajti tu gre za okrepcanje stanú, kateri se mora ne le ohraniti, ampak tudi okrepcati v interesu vsake države. To pa velja tembolj za našo državo, ker hoče sedanja vlada za konservativno veljati.

Zategadelj bi se naša skupna vlada mo-rala, kar se tiče zemljiškega davka, bolj upi-rati finančnemu ministru; če finančni minister trdi, da ne more privoliti v nobeno daljše po-manjšanje davkov, ker mora skrbeti, da se državne finance spravijo v red, temu bi se lahko odpomoglo s tem, da bi se bolj obdačila borza in žganje, kajti na ta način bi na drugi strani država dobila, kar bi zgubila pri zemljiškem davku, morda še celo več in lahko bi znižala kmetijski davek na najnižjo svoto.

Gospoda moja! Jaz sem odločno za to, da se zdatno obdači borza, toda ne za to, ker so se tam udomačili židje in si izključno prisvo-jili predpravico, da brez truda pridobivajo denar; tedaj gospoda moja, jaz ne želim iz plemenskega sovraštva, — kajti ne smemo pridru-žiti k narodnostnej borbi še verske — da se kmalu obdači borza, ampak zategadelj, da se zemljiškim posestnikom polajša davčno breme.

Če pa pri tej priliki tudi omenjam davek na žganje, nagibajo me k temu ne le fiskalični, ampak tudi moralni pomisleki. Skušnja uči, da je žganje prenizko obdačeno, da bi se žga-njarski kugi prišlo v okom, in če hočete tu bika prijeti za roge, morate visoko obdačiti špirit, kajti, gospoda moja, imamo skušenj, kako se v deželi dela žganje. Kmet kupi špирita v pro-dajalnici, in napravi žganja za sé in za svojo rodbino. Ker govoré za zdatno obdačenje žganja fiskalični in moralni oziri, bilo bi več kakor opravičeno, da vlada sedaj predloži take pred-loge. —

Ravno tako je želeti, da se kmalu reši borzni davek.

Ako bode visoka vlada te dve stvari do-sti obdačila in morda tudi še naložila davek na gizdo, plin itd., potem se bode zemljiškemu posestniku lahko več davka odpustilo, in se ne bode treba več ravnati po sedanjem načelu, da se olajšanje davka dovoljuje le v tolikej mno-žini, kakor homeopatična zdravila.

Prehajajoč k vsebini § 4., moram prid-o-dati izjavi gospoda načelnika davčnega kluba, da naj bi se za nekatere vetve kmetijstva do-volil odpis davka tudi za prihodnje leto, kakor

je pridelke zadela elementarna nezgoda. Več-krat pridelki niso poškodovani le za jedno leto, ampak za več let. Za več let škoduje sadjar-stvu močna toča, vinarstvu hud mraz ali toča. Ker bi moralo veljati načelo: „Kjer ni pridelka, naj tudi davka ne bode!“ dovoljujem si pred-lagati k § 4., ki pozna odpis davka samo za leto, kadar se je nezgoda prigodila, sledeči do-stavek (čita):

Če se pokaže pri presojevanji poškodova-nja kmetijskih pridelkov, da bode poškodovanje uplivalo tudi na prihodnje leto, naj se tudi za prihodnje leto v zmislu navedenih določb do-loči škoda in odpis davka.

Ta davek se pa odpiše še le drugo leto.

Priporočam, da vsprejmete ta predlog. (Do-bro! na desnici.)

Gospodarske stvari.

Našim hmeljarjem na znanje.

Dunajski gospodarstveni list „Pr. Landw.“ piše dne 27. aprila tekočega leta sledeče, kar bode gotovo tudi naše hmeljarje zanjmaló. Ker je cena hmelju v zadnjem času tako občutljivo padla, se je med hmeljarji doma in na ptujem začelo pogovarjati, da bode treba pridelovanje hmelja izdatno omejiti, če se noče, da hmelj ob vso svojo ceno pride. V zadnjih treh letih se je pridelovanje hmelja skoraj v vseh deželah, kjer se ta trgovinska rastlina prideluje, sko-raj za 50 % pomnožilo, med tem ko je cena hmelju v neprimerno veči meri padla. Proti koncu leta 1882 je na primer na Dunaju se za 50 kilgr. Zateškega mestnega hmelja plačevalo po 305 goldinarjev. Dan danes pa t. j. hmelj lanskega leta 1885. in istega pridelka se po-prek le več 67 gld. za 50 klgr. plačuje. To pomenja razcenjenje za 476 gld. za klgr. od leta 1882 sem. Ravno tiste razmere se naha-jajo tudi na Bavarskem. V Norimbergu so leta 1882 za najboljši tržni hmelj okoli 385 mark za 50 kilogr. potegnili, zdaj pa velja istega hmelja 50 kilogr. 40 mark. Vrh tega se mora pa še poudarjati, da se v obče ni začelo več piva piti in da so pivovarne začele manj hmelja potrebovati, ker so se začeli zlasti po ptujih deželah in menda tudi pri nas raznih hmelje-vih nadomestil ali surogatov posluževati. Po-sebno se to godi na Angleškem, kjer zdaj le po 500.000 centov hmelja pokuhajo, med tem, ko je poprej ta najimenoitnejša pivovarska de-žela po 600.000 centov hmelja povarila. Na Bavarskem, kjer pridelovalci hmelja jako složno postopajo, se bode more biti najprej in sicer v kratkem času sklenilo, da se pridelovanje hmelja omeji, kateremu sklepu se bodo gotovo tudi druge hmelj pridelujoče dežele pridružiti morale. Tako „Prakt. Landw.“

Sejmovi. Dne 1. junija pri M. Devici v Brezju; dne 7. junija na sv. Gorah in na Slatini. —

Dopisi.

Od sv. Lovrenca v Puščavi. (Srečna volitev.) Danes poročamo jako veselo novico. Dne 10. maja je bila tukaj volitev predstojništva za občino Kumen; župan je g. S. Lampreht, po domače Trnek, svetovalca sta pa J. Ladinik (Lakožič) in Peter Korman (Štefan); prvi je predsednik, druga dva sta pa odbornika bralnega društva. Lepše in sijajnejše bi se sedaj volitev ne bila mogla izvršiti.

Naši prusko-nemški nasprotniki — posebno, kar jih je bolj vroče krvi, — se nad tem nepričakovanim izidom kar penijo, pa tudi ne brez uzroka, kajti ves njih trud, prizadevanje in napenjanje, našo stranko podreti, ostalo je brez uspeha. Zlasti pa bi naš gosp. „gmajski šribar“ sedaj sladko počival na lavorikah, katera si je v svojem ljutem in zaslepljenem boju proti nam pribojeval, ko bi jih — o j neusmiljena osoda! — ne bila posmodila pravica in narodna zavednost tako močno, da menda nikdar več ne ozelené.

Uže pri volitvi občinskega odbora bil je napel vse svoje žile. Zbral je vse svoje moči, da svoji stranki, ki smo jo pri državnozbornski volitvi tako strašno potokli in ki je odselej že obupavala, še enkrat pomore na „škripec“. „Le vkup, le vkup, uboga gmajna!“ je klical in razlegal se je ta klic po vseh kotih občine, in zbrala se je vsa, celo „črna vojska“.

Naša stranka sicer ni tako strašne sile imela, pa ko je slišala, kolike priprave delajo nasprotniki, zbrala se je tudi polnoštevilno ter je možko in neustrašeno stopila na bojišče. Nam sovražni „general-šribar“ je sicer s svojimi muhami delal dosti sitnob, pa vse vkup ni nič izdalo. Tako enega največjih kmetov ni bil hotel sprejeti v volilni zapisnik, in dotičnik je imel radi tega več nepotrebnih potov, troškov in pisanj. Še le, ko je okrajno glavarstvo reklo, da ni nobenega postavnega zadržka, da bi se ne smel sprejeti med volilce, vklonila se je vsegamogočna šribarjeva glava.

Pri volitvi odbora se je šribar obnašal, kakor da bi bil on vse, drugi pa ničle. On je odločeval o veljavnosti pooblastil, on si je povsod svojil prvo in slednjo besedo. Ko je prišel na vrsto varuh mladoletnega posestnika, ni smel voliti, češ, da se ne ve, je-li v istini varuh ali ne. To so sicer vsi drugi dobro vedeli, le g. šribar ima tako kratek pomnež, da ni vedel tega, če je prav on sam dotični dekret bil varuhu izročil. Ko je pa prišel pozneje drug varuh, o katerem je vedel, da voli z njegovo stranko, smel je voliti tudi brez dekreta.

To samooblastno obnašanje pri volitvi je pa vendar začelo nekaterim presedati. Eden se toraj oglasi in pritoži proti takej krivični in nezaslišani brezobzirnosti. Temu pristopi še drug volilec ter ga česne tako hudo, da kar obmolkne, kakor tisti, ki se je v jezik vgriznil. Od zdaj se je volitev mirno in redno vršila. Naši so slavno zmagali, nasprotniki pa grdo propadli, zato tudi nekateri izida volitve niti niso počakali, temveč so jo že popred pobrisali, in mogočni general ostal je skoraj sam na bojišču ter je milo tožil in grenke solze točil po svojej tako strašno pobiti, razbiti in razpršeni armadi. (Konec prih.)

Od Pake. (Veselo upanje in pa še drugo.) Ker se toliko od vseh strani o slani in njenih hudih nasledkih skoraj po vsem Avstrijskem poroča, bode marsikoga iznenadilo, ako sliši, da je nam skoraj po vsem prizanesla. Po večletnih slabih vinskih trgatvah se je letos toliko kabrnikov prikazalo, kakor jih že več let ni bilo. Če se to pomisli, in da se tukaj sosebnost čislana trsova sraga pridobiva, ki se kaj lahko in še prav po ceni prodaja, ni se čuditi, ako so vsega tega dobri ljudje veseli in Boga prosijo, naj bi jim to upanje vžiti dal. To bi se pa potem po stari meri njih kletičke napolnile. Uže je zlo vinska cena poskočila, ker domačega pomanjkuje, Bizeljčani in celo Haložani so kaj dragi ž njim. Seveda to priliko ponarejenec — ko bi ga šembre vzel — išče porabiti. Pravi domačini se ga še res branijo, kar jim bodi v pohvalo ali na sumu so nekaj že v Šoštajuju. Ako je res, kaj, ko bi tudi ti, kateri in kolikor bi jih že bilo, takemu za naprej breo dali! Saj še imajo naši slovenski bratje pravo trsno kapljico. Treba je le poprašati se nekaj in dobi se. Bolje je voda, kakor ponareta žlorba. — Sadje se tudi zelo lepo kaže, to bo tudi nekaj. Suša je res huda, vendar bolj v korist goricam, kakor še v škodo njivam in travnikom. Nihče pa bi kaj ne djal, ko bi ga gredé dež napal — brez deževnika — in ga tako opral, kakor da bi v Pako padel. Huje že dela suša po večih ravninah, skorej je gotovo, da bo seno šlo kvišku, živina pa dol. — Nek ptiček hodi ne samo na naše, ampak tudi sosednje cerkvene tružice kljuvat, kaj, ko bi ga na limance vjeli! Ako ne preneha, pa mu volka nastavimo, da ga tržanom v tičnjak pošljemo, naj ga oni naučijo ptuje blago pri miru pustiti, kajti mi potrebujemo darovani denar za cerkvene potrebe in siromake.

Z Dravskega polja. (Posnemanja vredno.) Dež. šolski svet res ne dá mirú. Mi smo mu pa na njegovo vprašanje, kako čemo učiti se nemščine, tudi dali odgovor. V tem nismo gledali na to, ali mu bo po godu ali ne, pač pa smo imeli pravi namen šole in napredek